

نقش نظامیه نیشابور اولین دانشگاه دولتی جهان اسلام در تعلیم و تربیت اسلامی

سرشناسه	: قنبری، داود، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: نقش نظامیه نیشابور اولین دانشگاه دولتی جهان اسلام در تربیت اسلامی/مؤلف داود قنبری.
مشخصات نشر	: تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۵ ص.
شابک	: ۸-۹۱۵-۲۳۲-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: مدرسه نظامیه نیشابور
موضوع	: مدرسه‌های نظامیه
موضوع	: Nizamiyah schools*
موضوع	: دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- تاریخ
موضوع	: Universities and colleges --Iran -- History
رده بندی سنگر	: ۱۳۹۵ ۷۹۴/۷BP
رده بندی دیریی	: ۰۷۱/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۷۷۲۰۱

نقش نظامیه نیشابور اولین دانشگاه دولتی جهان اسلام در تربیت اسلامی

مؤلف:	داود قنبری
ناشر:	انتشارات سنجش و دانش
تیراژ:	۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۵
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۲۳۲-۹۱۵-۸
قیمت:	۱۸۰۰۰ تومان
آدرس: خیابان انقلاب خ رواتمهر ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶	

چکیده:

کتاب حاضر تلاش نموده است تا با پژوهش و مطالعه پیرامون مدرسه نظامیه نیشابور به عنوان اولین دانشگاه دولتی اسلامی در جهان، اهمیت و جایگاه آن را در رشد و توسعه علم، فرهنگ و تمدن در دوره ی درخشان امپراطوری سلجوقی، تبیین نماید. این پژوهش در وهله ی اول سعی نمود، با سرگذشت و شخصیت و اندیشه های وزیر با تدبیر و دانشمند سلجوقیان، خواجه نظام الملک طوسی، به عنوان بانی و مؤسس مدارس نظامیه آشنا گردد. همچنین اهداف و انگیزه های خواجه نظام الملک از تأسیس مدارس نظامیه در ایران مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت و نظرات مورخین گذشته و معاصر آورده شد. در ادامه ساختار اداری، مالی، آموزشی و تربیتی مدرسه و برخی از نوآوری های بی سابقه این مدرسه و سایر نظامیه ها در جهان، در زمینه های رفاهی، اداری، مالی و آموزشی معرفی گردید. سپس با معرفی اساتید و دانشجویان نظامیه شهر، به سزه امام الحرمین جوینی، استاد بزرگ آن و امام محمد غزالی طوسی، شاگرد بی نظیر آن و فعالیت های علمی و تربیتی و آثار و دیدگاه های آن ها و نیز آداب و سنن و مقررات حاکم بر مدرسه، به تبیین حاضر و برآیند آن پرداخته شد. در نهایت این نتیجه حاصل شد که مدرسه نظامیه فرهنگی و تمدنی و تأثیر آرای دانشمندان بر تاسیف و عرفا و دانشمندان ایران و جهان اسلام و کشور های غیر اسلامی در دوره ی سلجوقی و پس از آن داشته است. در نهایت این نتیجه حاصل شد که مدرسه نظامیه نیشابور با نوآوری های آموزشی و اداری و مالی و تأثیرات شخصیت های بزرگی چون غزالی تأثیر زیادی در رشد علم، فرهنگ و تمدن و آموزه های دینی در دوره سلجوقی داشته، به طوری که آن مدرسه و سایر نظامیه ها الگوی بسیاری از دانشگاه های تأسیس شد پس از نظامیه ها در بلاد اسلامی و اروپا گردیده است. همچنین بیان جنبه های مثبت و منفی تأسیس نظامیه نیشابور، سایر نظامیه ها نیز از دیگر دست آوردهای این پژوهش است.

فهرست مطالب

۸	فصل اول
۸	کلیات
۹	مقدمه
۱۱	فصل دوم
۱۱	مدرسه نظامیه نیشابور اولین دانشگاه مالی اسلامی در جهان
۱۱	سرگذشت خواجه نظام الملک و وزیران شمشند ایرانی (موسس مدارس نظامیه در ایران دوره سلجوقی)
۱۲	
۱۶	مرگ خواجه
۱۷	دیدگاه سیاسی، مذهبی و کشورداری خواجه نظام الملک
۱۹	آثار و نوشته های خواجه نظام الملک
۱۹	لقب ها
۲۱	املاک و دارایی خواجه
۲۱	ایجاد آثار عام المنفعه
۲۲	اهداف و انگیزه های نظام الملک در تاسیس نظامیه ها
۳۰	جلب نظر آلب ارسلان جهت تاسیس مدارس نظامیه
۳۲	فصل سوم
۳۲	ساختار اداری و مالی نظامیه نیشابور
۳۳	مدیریت نظامیه
۳۳	سایر رؤسای نظامیه نیشابور
۳۴	امام محمد یحیی نیشابوری

۳۵	کارمندان نظامیه
۳۶	موقوفات، امور مالی و بودجه نظامیه
۳۷	اهمیت موقوفات در تأمین مخارج مدرسه و نحوه هزینه کرد آن
۳۸	میزان دستمزدها و اساتید و مقرری دانشجویان
۳۹	معماری و ساختمان نظامیه نیشابور
۴۳	ویژگی های معماری نظامیه خرگرد خواف مشهور به غیائیه
۴۵	کتابخانه نظامی، بانک
۴۶	فصل چهارم
۴۶	اساتید نظامیه نیشابور
۵۱	وفات امام الحرمین
۵۲	ابوالقاسم جوینی
۵۳	ابوالقاسم قشیری
۵۴	امام محمد یحیی مقتول مظلوم نیشابور
۵۵	واقعه قتل مظلومانه امام محمد یحیی نیشابوری
۵۸	سایر اساتید نظامیه نیشابور
۶۰	فصل پنجم
۶۰	شاگردان نظامیه نیشابور
۶۱	امام محمد غزالی طوسی (عجوبه ای در علوم اسلامی)
۶۶	روایت مرگ غزالی
۶۸	آثار غزالی
۷۵	تأثیرات بزرگان از آثار غزالی
۷۷	تقسیم جویندگان راه حق توسط غزالی
۷۹	آرای غزالی و برخی بزرگان دیگر در باب تعلیم و تربیت اسلامی
۸۲	نمونه ای از کتاب کیمیای سعادت امام محمد غزالی
۸۴	ذوق شعری غزالی
۸۵	ابوالحسن کیاهاوسی
۸۷	ابوالمظفر ابیوردی
۸۸	ابوالمظفر خوافی

۸۹	ابوالحسن با خرزى
۸۹	عبدالغافر فارسى
۹۰	ساير شاگردان نظاميه نيشابور
۹۲	فصل ششم
۹۲	ساختار آموزشى و تربيتى نظاميه نيشابور
۹۳	درجات علمى در مدرسه نظاميه نيشابور
۹۵	شرائط تدريس مدرسان
۹۵	آداب تدريس در نظاميه
۹۶	لباس مدرسان
۹۷	مواد درسى نظاميه نيشابور
۹۸	روشهاى تدريس در نظاميه نيشابور
۹۹	مواقع فعاليت و يا تعصلى در مدرسه نظاميه
۱۰۰	نحوه ارتباط استادان و دانش‌آموزان
۱۰۲	ضمائم
۱۱۸	منابع و مأخذ